

Bréf til Bjarna: Bréfitari Pétur Benediktsson bróðir hans, janúar 1932 til desember 1. hluti af 2.

Bjarni Benediktsson –virkjun - tækifæri á misnotkun í bæjarstjórn – Stúdentafélagið – bústaðurinn –
Þjóðmálafélag Íslendinga – skógræktarmálið – kommúnistar - dómur Hæstaréttar í Magnúsar
Guðmundssonar – ofsóknarmál - húsgögn – í fullum trúnaði – fiskveiðilöggjöf –
„mannsdráparana“kenna á vendi laganna – íslenska ríkisvaldið – refsing – óeirðir – lögreglan - barefli –
kommúnistar –ekki loka augunum –vöndurinn er þægilegt áhald að eiga, en að sú er mest stjórnviskan
að geta komist af án vandarins – nasista hreyfingin heima – „Rauða hættan“ – endurreisn – eilífu
veikindi – Sjálfstæðisflokkinn – Framsóknarstjórn – Hitler Þýskaland – ég vil lifa í frjálsum landi

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Fjölskyldan

Askja 3-1, Örk 5

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Blenda
4. jan.

Kaupmannahöfu 1. janúar
1932.
Set. Kjeldsblads 2 IV. t. h.

Kæri bróðir.

Þakka mjög vel síðasta
bréf þitt og eins kvæðju, sem eg
fekk með þórami. Hann sveikst
ekki um að hafa yfir mér
ánminninguna, fyrir að senda
þér ekki nokkur kristileg orð
til jólaanna, og kvittast hérmeð
fyrir. Þó má geta þess mér til
afsökunar, að eg hef verið
í flutningum - eins og þú sért
á þessu yfirskrift bréfs þessa.
Og þótt sjálfir flutningarnir
tæki ekki langan tíma, fór
ótrúlegur tími og „energi“ í
að leita að húsneti. Ömur
afsökun er sú, að um þessi
jól hafa verið veizluháld mikil

með löndum, og hefi ég sjaldan
etið önnur eins ótjör af hangi-
keti og um þessi jól, - en frá
þí greinir önnur saga (sem lík-
lega verður sögt síðar í þessu
bréfi). Enn er hin þriðja afsökun,
- mjög góð - að ég hefi ekki
haft hugmynd um, hvar þú
héldir þig um jólin, þar til
þórsi kom meira að segja heldur
hallast að þú, að þú myndir
vera í Dresden.

Veit varla, hvort ástæða
er til að halda áfram þrötun-
um um Siguurt Jónasson. Stend,
eins og þú, allfastur á mínum
málstað - einkum þessu, að
hit lýðræðislega fyrirkomulag
á að vera nægileg trygging
gegn þú, að S. hafi tækifæri
til að misnota ástöðu sína
í bæjarstjórn. Ef hann kemst

sig aðeins um rafmagnsmálið
sem hagsmunamál fyrir sjálfan
sig, hefti hann einmitt miklu
betri aðlötu að vera sjálfur
utan bæjarstjórnar, en vinna
bæjarfulltrúanna, - eventúelt
með nýtsku miðugjöfum -
til fylgis við málefnið. Enn
eitt: það, sem S. hefir hingast
til veris að reyna að koma
fram, hefti að visu aðgætt
hann nokkuð sem rafmagns-
véla kaupmann,*) en þó hefir
ekki miðað að þú að tryggja
honum rein sérreittindi umfram
aðra keppinauta. Hér gegnir nokkuð
öðru máli um síðasta tilboðið
(sem raunar er ekki komið lengra,
en þá en svo, að lígurð langar
til að geta gert það) - þetta, að
Rafmagnsverzlun Íslands M.F. Faki málið
í sínar hendur. En eins og það er

*/ Umталit um að láta A. E. G. byggja kynni að
vera undantekning. Þó efalt er um, að J. að
hans félag hafi hálft berna hálsvon í þú.

hugsad frá Sigurðar hálfu, sýnist
mér það ekki að vera þónum mjög
hallkvæmt, - í raun og veru
alls ekki um það að ræða, að
ná í einokun á rafmagninu,
heldur 1° að koma málinu fram
og 2° að ná hagnáðinum af
að reisa stöðina. Einhverstatar
lendis vitanlega sá hagnáður
(náttúrulega er þó ekki einstaklega,
fyrir þeim að sjá um, að hann
verði aðeins hafilega mikill)
og geti þeim ekki útvegð
peninga sjálfur til að koma
yfir stöðinni, ni í bili, væri
það tímálálaus grófi að fá
kapítalista eins og Sigurð til
að koma henni yfir. Þú
místur er vist vonlitid eða
vonlaust um að J. nái nokkra
fé í bráð, en "teoretískt" er
ekkert á máti þú að hann
geti útvegð peninga, þó að
þeim geti það ekki. - Noð
um þetta.

2/ Ef rétt er frá skipt um
seðlaútgáfunna hjá þeirri í út-
vegsbankanum er þetta lík-
lega störfeldasta hneyxli, sem
gerst hefir á Íslandi. Hvaða
hegningarlaga greinar glæpurinn
falli undir þeri eg ekki um
að dæma að svo stöddu. Hefi
ekki hugsat né athugað málið
nægilega til þess, enda vanta
þekani, upplýsingar um „takta“.

Hæstaréttardómurinn! máli Kristjáns
Karlssonar er um eitt holsárid
fyrir hina hrelldu íhaldslýði
heima. Samt vafamál, hvort hann
er ómaklegur. - Eg fer sem að
hallast að þú, að jónas erfi
að verða eilífur í stjórni heima
vegna ómenýsku og illmennsku
andstæðinganna. Þetta eru engir
menn, þessi ósköp (er hinsvegar
eru jónas og hans dindlar miklu
verri en svo, að um þá verð-
saft, að þér sé „engir menn“).

Þá er að fara upp letta
hjal. Eg skrifaði þér vist um
daginn af hinu mikla sam-
áti á afmælisdegi mínum. Það
fótti yfirlitt farest fundavel, og
síðan hefir hvert gildit rekið
annat, að heita má. Á þorlaks-
messu var heljarmikið blót í
Beiers pensiónati. Gekkt stúdenta-
félagit fyrir þú, og komu milli
20 og 30 manns. Máltíðin var
hákarl, sem og hafði heitið þabla
að senda mér í þessu skyni
og heitt hangiket, mjög gott.
Auk þess drykkjaföng örin;
Stótt samkeman með miklum
hávaða framundir morgun,
og urðu ekki stórslys. Þó valt mön-
kfol ofaná Gísla Halldórsson, og
mattu menn draga hann undan-
litandi og óskendan þó, - og
nokkrar hnippingar urðu milli
okkar jóno Björnssonar tamlæknis,
alveg blótulausat, en fyrir atbein.

skynsamra manna varð ekki
af vandræðum. - Nú, á jóla kveld
sat ég heima hjá strák einum,
sem Guðstaf Adolf Ágústsson heitir,
frá Hrísey, þar var einnig Þorvaldur
Arnason og seinna komu tvær
stelpur frá Vestmannaeyjum. -
Guðstaf þessi hefir áður lesið stærð-
fræði í Hamborg, en er nú fluttur
hingað. Hann hefir eiginlega
heilt pensjónat til umræða, þeir
að Karlin og Rólingin og aðrir
gestir voru íti um hríppim
og hrappim, (hins bendurnir
íti á landi) og var framreiddur
ríkulega mætur fyrir Guðstaf
og honum sagt að bjóða til
sin þeim, er hann vildi. Við
itum þarna ágætlega og vorum
svo að sula í okkur rómstöðlj
heitu og spila á grammófon.
Gerðist annars ekki sögulegt,
~~með þeim~~ og var heldur dauft, meður

því og að menn voru næsta
syftuðir frá kveldinu áður. 1. 2. og
3. jóladag var fát frásagnarvest
til tíðinda, en á mánudag
hélt fórn Blöndal hangikjötsgildi,
og bauð til almörgum mönnum.
Menn voru orðnir heldur óskemti-
legir af langvarandi svalli, og
kl. að ganga tólf vart ágrein-
ingar um, hvað fara skyldi á
eftir. Fórn sumir í „Lorry“, aðrir
á „Olympia“ en við fórn Blöndal,
sem litinn þátt tókum í deilum.
um, læddumst brútu og fórum
inn ~~til~~ á „Strid“ (Industri) og
svo fljótlega heim. - Þriðjudag
vorum við Þorkell og Björn Karel
ásamt Marín Halgrímsdóttur lækni
í stórveizlu hjá Martini Bartels og
var þar sjaldgæflega vel á borti
borit - m. a. afargóður ríklingur.
Mikudagskvöld var ég að flýta
mig bíferlum hingað, með aðstát
þeirra Rappanna Þórarins og

Höfu, 6. janúar 1932.

Sléifa 11. jan. '32.

Gjört broðis.

Þó að mjög sé orðið framorðið - ég er að koma af stúdentafélags fundi og klukkan er um tvö - etla ég lauslega að þakka bréf þitt, sem ég var að fá áttan.

Jelt að fréttu af Baldri.

Ég hafði ekki heyrt þetta áður, hefi engin bréf fengið frá „fjöl-skyldummi“ síðan fyrir jól. Eina bréfið, að heiman síðan er frá Gvendi, heldur ómuskilegt. Þessir menn eru að skrifa manni þvelling um „Borg“ o. þh. í staðinu fyrir að segja frá þei, sem ekki slendur í blótum af stjórna-fars glöpum á landi vöru.

Um bústað minn vil
ég taka fram, að meðan maður
er innan við hálfjötugt og á
engun hátt baklaður er allveg
vorkunnarlaust að búa á 4. „Sal.“
Þegar sliginn er góður og þrifa-
legur - eins og hér - tekur maður
alls ekki eftir fyrirkjöfunni
við að ganga upp. - Eins efst
ég um, að ég muni finna
nokkurt til þess að búa svo
langt frá miðbernum. Leitir mun
og ofurlitit styttri, en ég hefð
sogt þér í fyrstu. Ég er nákvæm.
Lega 40 mínútur inn á ~~í~~ Krist-
jánsgarðshöll með þér að hafa
alla katla uppi, m. ö. o. - 10
“mínúturnum lengur að kemast
til ninnu gangandi, en það er,
sem ég bjó aður. Þar fann ég
aldrei til að það væri langt.
Hins vegar er ég hér lengra frá

"mannabyggjum" - Kolbjörnseusgötu
og þú, - en það verður vart talinn
galli, nema að sumu leyti, eins
og þú skilur.

Blöðin hefi ég ekki
lesit að ráðt. Slefi aðeins fengið
"Mogga" og ekki lesit "Tímam"
í kirkjunni enn. Get þú ekki
sagt neitt um afstöðu E. A. sem
dómara í máli Kristjáns Karls-
sonar að svo stöddu, en mun
athuga málið, eftir þú sem min
takmarkaða lagafelkingu leyfist
og síðan skrifa þér.

Ég minnst á, að ég
heft verið á fundi í St. fél. og
er e. f. v. rétt að segja ógn nána,
frá honum, með þú að þetta var
roga-skammfundur, - mest
því tilstelli okkar jóns Blöndals
(og Agnar, sem var með í samsvörun
en minna "aktiv").

Ófríður sá, sem varð að fund-
inum kann að virtast furðulegur,
þegar þess er gætt, að frammal-
andi var Hákou Bjarnason, og
talað um skógrækt á Íslandi,
- ágætur ferrilestur og mjög
samilega fluttur. En þar sem
allir hlutir vesta auðveldari til
skilnings, ef forsaga þeirra er
sögt, skal dröpið á hana ör-
fáum orðum: upphafi.

Eins og ég mun kafa talað
um áður: bréfum til þín, er
hér í hinni íslensku nýlendu
Kommunistiskur „teror“ þeir
fáinnis organisæðis dölgar
(sumpart greindis menn að visu)
vada alls stöðar uppi og en
orðni svo fullir af stopa, að
hvergi er vort fyrir þeim. Ég
hefi áður sagt nokkud frá
stofnun „Alþýðufélagsins“

3 / Sveinn (þú sést, að ég nýst
að stöðar frá mismunandi flokkum)
Fimmtudag, þ.e. í gær, gamla áskvelli,
átum við þorskel í ungersku mi-
húsi afaafinan soupé og fórum
á eftir á landamót í Stúdenta-
félagshúsinu. Var það afar fjörug
samtöma, en þó engir menn
óttis (ekki einu sinni Hjörtur).
Ég skrapp um hvið aftur niður
á ungv. vink. og var þar afar glatt
á hjalla. Ég held, að menn hafi
verið drjúgum föllri þar en
á landamótinu, og^{er} þá ekki
alltíð sagt. En mjög voru menn
blíðir og góðir (Einn maður gekk
um salinn með lifandi gris í
fenginu og vakti ekki hneygli.
Þetta lýsir samtömunni væntan-
lega náktuð). - Í dag fór ég
seint á þökt, og skrapp síðan
heim til Sveins Björnssonar til
að óska honum og hans hysti
(12. aldar merking) gleðlegs árs,

en þó aðallega til að ná í Petur
Ólafsson, sem ég sá á samkomu-
unni í gær. Hann er úr Rominnu
'börnum og mun ekki hafa
langa viðdvöl. Gunnar Müller
hefi ég aðeins séð lauslega.
Hann býr íti í Hólte (Litborg)
og hefi vist ekki verið mikið
í venum.

Meðan ég man: Ég er
ekki farinn að koma bókinni
til Fok. A. Hefi verið gjörömögu-
legt að komast til hennar um
jólín, en geri það e. f. v. á morgun,
en þó semilegar á \neq sunnudag.

Ég kann heldur vel við
mig hús í minni nýja residensi.
Hefi þó ekki komið öllu í lag
enn, m. a. ekki fengið nema
hlutfallslega litit af þeim hús-
gögnum, sem ég ætla að hafa.
- Til að halda við tradítionum
idnaðarmanna síku skarfarni
mig um að hafa teygubekki

og stólana til á tilsettu
tíma, en létu mér arna á
meðan. Eg fór út þá réttu
kluti á morgun eða mánudag,
og þó mun eg sjálfsegt hía
einsdama vel. - Þessi staður
Set. Kjelds Plads (= Þorkelstorg) er
gjörsamlega í öðrum enda
bæjarins en eg var áður, sem sagt
lengst íti á Austurbúi. Hverfið
er nýjög nýtt, sumpast aleveland nýtt.
Þó er þetta hús líklega 5-6 ára
eða svo. Eg hefi góðan ofn,
atgang að bað. vatni og vatni,
og get þvegið mér í baðherberginu
á morgunana (niðill Kostur). Tólkít
geðslegt, bað húsfreyjan og gríð-
koman norðar (einnig niðill
Kostur). Galli: það er h. u. b. 3
Kortéra gangur inn að Kristján-
borg (e. t. v. svolitit meira), í
stað hálf tíma, það er eg var áður.
En sporvagnar ganga hraðara

hér, svo að með þú farastæki
er ekki til muna lengur hétan.

Eg hef þingit nýjög sérvisku-
legt bréf frá Bjarna Guðm., þar
sem hann biður mig að skila
kveðjum til þeirra, sem eg
skrifist á við (hann hefst ekki
við að eg tali við nokkurn mann).
Hér þar þú þína kveðja. Rútur
hefist og skrifast mér, fyrst kort, síðan
langt og merkilegt bréf. Það er
held eg, ekki óhugsandi, að
hann lesi svolitit mína.

Aðdæminn ^{4th} að frammi stötu
Sveins nær út fyrir fjölskylduna,
það hefist eg þingit stöðfest: bréfum
frá Eiríki og Torfa. Sveinn hefist
sýnilega stöðit sig vel, og þar sem
þú segir, að hann hafist „formulega“
haft rangt fyrir sig, hefist hann
þó farið alveg rétt að að mínum
dómi. En hvað verður nú um
síldina? - Legg ekki út: 4. ördina.
Kveðjum frá Egge Stefánssyni, sem er
utandrútslj af þessari yfi þess.
Blessaður. Þinn bróðir AB.

2/ og leit víst allt heldur frít-
vænlega út, þar sem þeirri
frásogn lauk. En síðan
hefir fjandstapar eflst aftur.
Bolsana langaði víst mikið
til að brúllúra á málinu, —
setja Ísl. fél. kosti, sem það
yrði að ganga að, — og kenna
hvoris öðrum um að samræma
tókst ekki. En það „stendur
fast“, að Ísl. fél. hefir tekið upp
þá starfsemi, sem krafist var,
að halda mál fundi öðru hvoru,
og hefir einn fundur verið hald-
inn í desember mánuði, þar
sem Þorkell ræddi um barn-
málit og kommúnistar héldu
ósamlega langar ræður á
eftis og létu síðan — og þeir
sáu sig í meiri hluta — sam-
þykka tillögu, sem sumpost

var útdráttur úr Kommúnistá-
ávarpinu, sumpt þrætti ugv.
Önnur tillaga en ritlausir var
hinsvegar felld, þar sem þeir
voru að skamma stjórnina
því að neyta áfengi upp á
kaupstaðina - full að gifur-
grötum. Eg greiddi ríttalega
atkvæð "með stjórninni" í
þessu máli og vakti hneygli
hjá Kommúnistunum. —

Ári vikur sögunni að alþýðu-
félaginu (skirnarnafn: Þjóðmála-
félag Íslendinga. Þ í Khöfn!)
þeir höfðu víst einn fund í
desember og samþykktu að
"halda áfram", en hófi ann-
ars ekki frétt nánar af þeirri
samkomu. Einnig samþykktu
þeir að halda jólagleði við
alþýðu hófi, og var hún hát
sunnudaginn milli jóla og

nýárs á þeim stað, sem heitir
„Börskaféin“ - heldur ómiskilgum
staður. Kostaði víst ekki nema 1½
krönu ímgangurinn, kaffi og
braut innifalið. Til skemmtunar
var: Jakob Benediktsson hélt
ræðu um félagsskap landsa:
höfu, að sögn sögulega, og
hafði m. a. komist að orði eitthvað
á þá leit, að fél. áður hefði
þyrst og fremst verið fyrir fína
fólkið, - maður hefði þurft að
koma á samskiptum þeirra
„í finnum fötum,“ - en nú
var í þessu blett með hinu
nýja félagi. - Síðan hafði
Sverrir lesið upp kafla úr „Nú-
ritnum hröina“ (minu eintaki,
eða réttara eintaki: Sög. Jónas-
sonar, sem orðið hefir ímúligsa
hjá mér!) og svo var mest
dólað á kláfferju fram eftir

fram eftir náttinni og dansað.
("kláfferja" er klafnarmál = klavér
dóla á k. = (spila) leika á k.).
- Á gamlárskvöld höldu Ísl.-
fél. og Stúdentafél. samkvæmi
saman, sem áður er frá sagt
í bréfi til þín.

Nú Jakob er formaður í
Stúdentafélaginu, og þarust
okkur Jóni Bl. og fleirum fram-
koma hans næsta dvergandi,
að láta þessar skepnur nota
sig, er hann hefur þó áður
látist vera með fullri sam-
vinnu (og á undirbrings-
fundinum berit fram tillögu
er eg átti mestan þáttinn í
at semja - sáttatillögunna, er
ekki kem til atkvæða, er félagit
var stofnað). Er við höftum roth
vit Agnar og lauslega vit fleir-
einkum Þorkel, Ram okkur þú
saman um að hika ofurlitit
undir jakobi og þeirri kómmun-

3/istum á fundinum í kvöld.
Fekkt ég í gærkveldi ~~ský~~ er víð
vorum að tala um málið al-
mennt þá hegnmynd, að lík-
lega yst skógræktar málið
aldrei leyst á grundvelli mi-
verandi þjóðskipulags, ef rétt
væri á litit. Vort það er, að
þeir Jón og Agnar fengu séð
tillöguna, ~~er~~ sem samþykkt
var í Isl. félaginu hjá ritara
í dag og skrifuðu hana
upp með nokkurum breytingum,
-sem ég fært síðan litit allt
í stílum, og var ákveðið, að
ég bæri tillöguna fram undir
umræðum um skógræktar-
málið. Sendi þeir hér uppkast
akkar með leitréttinum, og
er þá orðrétt eins og bannmáls-
samþykktin, nema hvað eit-
hvað er sett inn um skóg eða

Skógar menn o. s. fr., þar sem
hinn töluðu um áfengi og leynd.
viðsala m. m. Eð flutti smá-
kommúnista ræðu með þessu, um
að Skallagrímur hefði verið borgari
og auðvaldsseggur og að niðri væri
hvergi „rauðablástur“, nema helst
í „Ísl.-nýlendunni“ í Höfu. Sá,
að ~~not~~ Kommúnistunum líkaði
tillagan stöðla, þeir að þeir
þekktu umskiftinguna. Þeir myndu
urðu nokkarar alvarlegar umræður
eftir að tillagan kom fram, og
dró það e. f. v. ofurlitid í áhrifum
hennar í bili (henni var ekkert
að koma eftir umræðunni) en þeir
ræðu þetta í þeir. Er til athvöfn-
greiðslu kom vissu menn franska,
hvað gera skyldi og stóð upp
Skuli Þórtarson og stóð á fot-
mann að bera tillöguna ekki
upp, þar sem hinn var þvælingur
og fram bærinn fann uelanda

til siviðingar. Eg bauðst til að
taka aftur tillöguna, ef hin
yrdi bókun og þad með, að eg
hefði gert þetta fyrir orð Skúla. x/
Var þú lafáð, en ýmsei - Jan Bl.,
Agnar, Þorkell, - álitu sjálfsgöf,
að tillagan yrdi fram borin, og
tók Agnar hana upp sem sína.
Var hin síðan felld með 4:3 atkv.,
en þorinn greiddi ritanlega
ekki atkvæði. (Urgfús veitinga-
maður úr Bergarnesi, sem mjög
hefði harmat litið þá, er í
tillögummi fölst, þar sem um
þrilikt nýttamál var að ræða,
fekk engu fram komit). -
Von þetta að sjálfsgöfni góð
málalok, þú að aflutt hefði
verit að þá þessa villeysu
samþykktá !!

x/ Eg sagði mjög háttilega, að eg þyrði
hefði engan sjálfstæðan vilja, ef hin
komin. fraktinn vildi ekki kafa till. fram.

En þetta var aðeins „pre-
bedium“ eða gamansamt for-
spil. Nú það fór Blöndal um
orðit, er málit var af lagskrá,
og flutti langa röðu um fram-
kennu Jakobs, sem hann vitti
óskaplega. Fór þáfor sagt með fyrri
fundinum, at ræða ein yst nýjög
högrer, og þar hann hana
ekki fram með neinum bægla-
gangi, en skámmímað um Jakob
og þá „alþýtu felags menn“ varu
þar svo vel íti látvar, at þeir
höfðu enga ástæðu til at bjóða
um meira. Jakob fékk nú
Skúla til fundarstjórnar (fór Bl.
er varaforseti) og var hann svo
uppeltökur at til athlagis varð
og nýjög hluddrögu, en líft
varð það okkur til tjóns.
Jakob var af sér af kappi, en
mit sóttum nú á. Eg talad og
sitar þar aftur, Bartels, Gunnar

4 / Björnsson lítillkattar, Agnar.
Af hinum Hjörtu, Guðm. Guðmunds-
son, Hjalti Arnason, Arsoell og
e. t. v. fleiri. - Eg var ~~þitt~~
allgrimmur eta veldi vera
þæt, en talast þó af fullri
stillöngu. Endast með þer af
líkja jakoli við hvalpinn, sem
eg las um einu sinni í enskri
bók. Hann hljóp á undan
vagni húsbonda síns og hugs-
ast með sér, að þæt væri nú hann,
sem rétt ferðinni. En þegar þer
komu að vega mótum gat þæt
komist fyrir að hvalpinum
veldi renna leið og vagninn
feri í aðra átt. Þá var hvalpin-
inn aldrei seinn á sér að fara
skifta um stefnu og þegar
hann var kominn fram
fyrir vagninn aftur hélt hann
áfram og hugsa með hjálfun
sér, að hann rétt ferðinni.

Þetta féll í góðan þarveg hjá
mómmum, sem næmis en á fyrndu.

- Vitanlega lentu umræðurnar
þjótlega út í stögli og var
oft nokkur grimud í mómmum.
Kommúnistar voru í meiri hluta
eftir (af atkvæðis þeim mómmum/
[þeir munn hafa safnað töfrætti að fundur hófst]
og komum með þeir ekki með néna
tillögu, enda þótt þeir ógundu
okkur til þess í allan hátt.

Sáum vitanlega „engar ástæður“
til að tillaga væri samþykkt
í þessa máli, þó að um þess
væri rétt, (og það er vitanlega
rétt, út af fyrri sög).

Nú, ég er búið að
skrifa hátt á annan tíma
og best og hetti.

Gunnar hollar þér til
Þýðlunds á morgun, ég hef
besit þann fyrir allvænna

hangiketsbita til þín. Það var
sodit fyrir nokkurum dögum
(eg hélt, að G. þæri fyrir) og hefi
legið í þösku þinni í hljórrí-
stofu, en eg vona, að það hafi
ekki skemmt. (Er hluti af
bæri, sem foreldrar atskar sendu
mér og oklað var í þorlákshlöt, í
en þurfti ekki).

Já, meðan eg man. Eg
er myög reitur yfir þér að þú
skulir líka mér vit Tímagíska
í bréfi þínu. Það, sem eg hafði
saft um í sambandi við Sögurd
og rafneqsmálist, „ateins sem
hegsmunamál fyrir sjálfan þann,
á vitanlega vit það, ad þú at-
eins að hann kærði sig ateins
nu þú á þessum grundvelli,
væri réttuett ad líta þann

við þess illrænda persónu &
þú nefndir í upphafi og
úræðurnar eru af sprattnað.
Voná og að þú vitarkennir
hina stóru yfirsýn þína gagn-
vart mér fyrir sjálfum þér,
og í þeirri von veitist þér fyrir
þefning á henni.
Pétur.

Alveg satt sem þú segir
um Guðta. Vafasamara um
Rút. Hann var annars að
spyrja um þig í upjárskerti, sem
ég fékk frá honum í morgun.

Gunnar fer um
Stellin.

þú stambandi
vit húsneðit
get og þess vit,
sit og þess him
í góðum mátt,
Sag þra þvinn,
þú stórum þess,
þess að þess þvinn.
Hann er upjárskerti

Höfu, 28. janúar 1933.

Kæri bróðir. Skrifla 14. febr. 1933

Þú hefir mi átt bréf
hjá mér lengi, og frekar
tvö en eitt, þótt annað
þeirra væri að vísu svo
ókurteist að furðu gegndi.
Hafði eg um hvít í byggi
að svara í sama tón
og hefði líklega gest það,
ef minna hefði verið
að gera á skrifstofu
minni framman af
janúar og kringum
síðustu skipferð í desem-
ber. En samleiðingun
er sú, að eg hefði varla
fylgt með í íslenskum
blötum ni eftir nýjár.
Lesið Mogga og Vísi
lauslega og aldrei farið

2/ í kirkju að lesa Tímanum
nè „Alþjóðmezzga“ þið hafit
frénast upp á að senda
mér þetta rúsl, og er kannske
bættur skáðinn). Þegar smá
stundur á, nemmir maður
varf að eyða frístundum
sínun til að illskast
við ættingja sína í
fjarlægum landi, og verð
ég þú að láta mér nægja
faar og meinausar at.
hugaseu dir.

Dómun Hesta réttar
í Magnúsar Guðmunds-
sonar máli virðist
mér vel saminn og að
þú gjörólíkur þlaggi Hæ-
manns, sem hef utan
á sér illkvítnina og
það, að um fordóm er
að ræða. Þótti mér í

3/ sjálfu séi gott, að Magnús
var sýknaður, og efast
ekki um dómurinn sé
upp kveðinn eftir bestu
samvirkni o. s. f. v. & Hefi
sjálfur ekki haft tíma til
að fara út í neinu vísinda-
legum samamburð á
dómurinn, og leidi þér,
hina júrídísku hlut máls-
ins hjá mér. En þér til
ánægju skal ég taka það
fram, að mér hefir aldrei
til hugar komið að efast
um, að hér væri ofsóknar-
mál á ferðum og að
þér leyti melli líta á ~~mat~~
~~it sem~~ Magnús sem
"píslarvott". En það hefur
ekki þér, sem ég hefi áður
lættit í ljós, að málið
verður varla talið sérlega
"fint" og að þar er ferðast

4/ á fakmörkunum hins
löglega, meira en góðu
hófi gegnir um ~~lögfræðing~~
málferlumann, sem gæra
ná eins strangar kröfur
til og Magnúsar (vegna
fyrrri embætta hans, &
stjórnáráðgjafa o. s. frv.).

Það var náttúrulega,
eins og á stóð, varla
munt annað en að
taka hann í stjórnina
aftur þegar í stað. En
af almennum ástæðum
held eg, að sú stjórn sé
að öðru jöfnu betur skip-
uð, sem er ári Magnús-
ar Guðmundssonar. Meira
að segja hygg eg dónsvála-
ráðherraásetit eins vel skipað
með hinum stýrsluta
Ólafi Thors (og sé þó ekki

5/ þar með sagt, að þeir
flokksmenn hans hafi
ekki etið ofan í sig" með
því að láta hann taka
það seti. Röksemdir þínar
fyrir hinu gagnstæða eru
að ymsu leyti góðar, því
að þér gera flekið mál
úr einföldu máli, og
eru þú fallnar til að
aftra mönnum frá að
taka eftir þjarna málsins.
Sé embættið þess eðlis,
að það sé óhyákvæmlega
naudsýn þess sjálfs
vegna, að í því sitji
lögfræðingur, þegar fram-
sóknarmenn eru einir
við stjórn, þá er það
alveg jafn óhyákvæmi-
leg nauðsyn embættis-
ins vegna, þótt sjálf-

6/ stæðismáður sí tekinn
í stjórnina. Röksemdin
er „brátabirgða fyrir-
kenning“ fellur á þú,
að þú mátti alveg eins
vera án dómsmálaráð-
herra í bili, eins og
að setja sem snögguast
menn, sem vantaði
„kvalifíkationirnar.“ —
Þetta virðist mér ekki
geta verið ljósara. En þar
er með sí þeim gótu mönnum
engann veg álassað fyrir
að eta afan í svg. ~~Er~~
~~mat~~ þú at það mundi
vera mála sannast, að
dómsmálaráðherra en-
bættit, er, að öðru jöfnu,
betur skipað með lögfræð-
ingi en ólögfræðnum manni,
en at þetta er engin

7 / conditio sine qua non,
þegna þess, hve starfitt
er margþelt, og hve margt
fleira þú getur til greina
Rómis. Og ef Sjálfstæðis-
mennum ætla að halda upp-
teknunum heldi um það, að
taka á svo heimsklegga
sem hugsast má í hvest
mál, er andstæðingar
þeirra bera fram, það
er vonandi að hvar-
ringjan gefi þeim hraust-
an þruga til að taka
við, ^{hve} þær sem þörf gerist
á ofaníðti).

Mikla undrun vakti
hinn hér á sínum tíma
fregnin um uppheft
Jóns Þorlákssonar til
borgarstjóra í Reykjavík,
áður en skýringar höfðu
borist í blöðum og bréfum

8 / Gizkaði Björn Karel-
viturlega - á, að þetta stæð
í sambandi við kjördema-
málið, og mi væri verið, að
kaupa Jón frá þingmálinum
með veðyllu þessari. Mörq
fleiri orð hafði hann hér
nu. En eftir að nánari
fregnis bárust verð ég
að segja, að Jóni virðist
hafa klöklegar farir
að þessu sinni en oft
áður. - Sigurður vinur
vor Jónasson er að vísu
stórbrótnastur og að
jmsu merkastur fram-
bjótenda, Halta að
þí leyti vorkunn (ef
hann he skyn á slíkt
eða metur nokkurs), en
auðvitað mátti hann
ekki bröta upp "setið"
sins og í þattinu var húið.

9/ En hvernig er það með
kniót? Helgi Tómasson
vildi halda þeir fram, að
hamm færi í samleiða
vegna vanheilsu. En
er maður ekki leyft að
hugsa svo miklu sýna-
samlegu um bæjarstjórn
Reykjavíkur, að honum
hafi (~~með frama~~) jafnframt
verið sagt að fara?
Varin er náttúrulega veik.

Tíðindin um Pál
Eggst þykja ~~með~~ ~~miklu~~
~~fið~~ firnum seta, og
þá ekki síður að hann
er nú orðinn alheil
aftur. Eg má til að segja,
skriflu eftir Birni Karel
í þessu sambandi. Hann
var að tala við mig
um borgarstjórnarming-
una og mælti:

„Þótt vitlaus væri, þá
 hafði Páll samt eit fyrir
 þeim öllum hinum“. Björn
 hefir ekki mikil álit á
 Sigurði, svo sem þú
 munt og mega marka
 af þessu, sem kem eitt
 sinn upp úr eins manns
 hefð: „Hvað heldi þú
 að þú sé langt þangað
 til Guðbrandur fönsson
 verður kosinn borgar-
 stjórnari í Reykjavík?“
 Ég tók þessu heldur
 illa, sem þú getur nærri.

Mér skipt, að
 „Tíminn“ hafi eitthvað
 verið að tala um, að
 Einar Arnórsson hefði átt
 að víkja sæti. M.-G. máli.
 Set ég að vísu ekki d-
 stæði til þess, að svo

11/ athugasemur máli, sem
ég hefi haft fosi á. En
til gamans vil ég segja
þér frá, að einu málfæki
mætur í Reykjavík skrifast
mér, að „menntu“ hefið brú-
ist við, að Einar ungu-
vika, „og hefið þá Bjarni
bróðir þinn orðit dómari“
af þessu að Ó. L. hafi verið
brúinn að láta í ljós álit
sitt. (Af hvegi hann gekk
fram hjá M. f. veit ég
ekki, en sleppum þess).
En þarna er alvarlegt mál
á ferðum. Nú þori ég
eigi að fullyrða, hvort
3. gildi 6. greinar hesta-
réttarlaganna gildir og
mun varadómara (að
þeir verði að vera 30 ára).

12/ 4. atrið er sýnist alls
ekki geta gilt um vara-
dómara, né annað atrið
greinarinnar. 1. atrið er
kynni að vera vafi um,
gildir þó varla (?), en
5. atrið hlýtur að liggja
við um vara dómara
sem hvern annan. En
ég mótga þig varla með
þú'at segja, að það er
líkennilegt að hugsa
sér 24 ára manni í
hástaréttardómarsæti.
En þetta getur vel orðið
aktuelt þegar minnst
varir. —

Ég hefji lótið þú'á
lita að skrifa um
atrið undir, ofbeldi, nokk
um lögreglu og hegningu.

13/ Þessi eg þó í sjálfu sér
fús til að skrifa um það
efni dálitla heimspeki-
lega ~~og~~ stjórnmála hug-
vekju handa þér. Mundi
ekki af veita, en vonin
um árangur ekki nikit,
svo forhestur sem þú varst
í næst síðasta bréfi. Gekk
það jafnvel svo út yfir
lögspaki þína, að þú
skýrgreindir með nýstár-
legu móti gömul hugtök.
Eg var nú að vísu eitthvát
á undan þér í skóla,
en í minni tíð heyrði
eg þann aldrei nefndan
mann drápara, sem
engar drap og engan
vildi drepa. - En aðrar
hlítar málsins eru meira
verðar en þessi, og þykist

14/ vart hafa tíma né
þrek til að skrifa um
þer sem skyldi, svo álit
it sem mi er orðit. En
þess get eg, að niðög eru
skotanic mínar langt
frá þeim, sem þú hafðir
í nóvember. E.t.v. þerðu
þessa aðnefu frá mí
síðar.

Af persónulegum
fréttum er ekki mægt.
Fáeinir samilegri menn
eru í bannum, t. d. Jóhann,
Eypír og Sveinn, er bjuggu
saman til áramóta.
En þú þir Sveinn á brant,
og mi skilja þeir og
Jóhann og Eypír ("sá
leirgjósi," sem hann mi
er retrudur). Hefis þat

15/ samþigli allt verið með
hinum meethi ævintýrum,
og eru þau flest betur haf
til munulegrar frásagnar
en skriflegrar, þar sem
þinnir manns eiga í hlut.

- Lárus Einarsson, Ulluber
of the Rockefeller Founda-
tion, býr á sama stað, og
kveður það vera ævin-
týralega stað bristad, sem
hann hefi lent í á tíu-
num ferðum. Hefi þó
vita verið, austan hafs
og vestan. Lárus er
talinn merkur maður.
Hann er mjög vitfeld-
inn og skemmtilegur, en
það er annað atvæði.
Fullt, að hann segi
að taka vit af Guðum.
Hannessyni, e tv. fljóf-

16/lega. - Sigurður frá Húus-
stöðum er farinn til Berlín-
ar og verður það um kvít-
-júlíus Sigurjónsson kom
hér snöggvást um jólin,
en er farinn til Berlínar
aftur.

~~Eg bið þig vinsam-
lega að senda mér
Safnit til sögu Íslands,
sem ég bad um forðum.
Hefi fyrir löngu gefit
Sverri það, og þykir illt af
mega ekki standa skil
á því. - Gott væri ef þú
sæist til þess um leit, að
K. og H. sendu mér ferdatösku
mína. Eg sé nú ekki
annat ráð, en að senda
lögfræðing á þau!~~

Þoks svefjús frá mér og G.
þínum bróðri þess.

Skvifa 24 Jan
14 öfn, 21. janúar 1932.

Góði bróðir.

Þú hefir mi um hrist átt
bréf hjá mér, og er ^{þú} líklega farit
að lengja eftir svári. Eða þú
að senda nokkrar línur, þótt ég
sé ekki sérlega upplagður að
skrifa.

Ég hef engin bréf fengið
að heiman um sjúkleika Baldurs
né danta fyrr en í dag, að ég
fekk bréf það frá þabba, sem ég
sendi hér með - enda þótt ég
brúist við, að þú hafir fengið
eins nánar frequis. Af undan-
teknum svámidum frá O. og G.

* nema kort frá þabba skrifat 2. júlídag,
sípað þínu; barst mér löngu síðar.

hefi eg engin önnur bréf fengið,
en skeyti bárust mér frá Sveini,
bæði 10. og 11., sama efnis og
þau, er þeir munu hafa verið
send. - Eg skrifaði Frk. Arason
(og heimsoðli hana síðar) til að
láta hana vita fregnina. Eins
hefi eg skrifað bæði Simoni og
Ríti. Af bréfum, sem eg hefi
fengið frá þeim, sé eg, að þú
hafðir skrifað Simoni fyrr en
eg, en hann hafði skrifað
Ríti (sem eigi hafði fengið
bréf mitt, er hann skrifaði.
Eg hafði ekki hugsum á eða
frankvæmd til að skrifa þeim
strax). - Ef þú hefir fengið einhver
bréf að heiman, þætti mér vænt
um að þú þau eða heyrir úr þeim.

Það er erit vandasamt að
svara þér um það, hvort þú eigir að
koma hingað til Hafnar fyrir eta
síðar. Eins og þér er sjálfum
kunnugt er þarinn heldur ó-
merkilegur, en vitanlega getur
þú vel umið hér fullt starf,
þ.e.a.s. ef nauðsynlegar vísinda-
bækur eru til hér á söfnum.
En ég er ekki alveg viss um,
að hægt sé að treysta þér; all-
mikil má þó vitanlega fá hér,
bæði á konunglega og í Háskól-
anum. Ef þú hefir hug á að
vita um einhver serstök verk
mundis þú kannske geta fengið
ókkur frá Blöndal til að ganga
þérin. 'Íslensk stjórnafræðingur'

og þingtíðindi munu vera til á
Könunglega, að ég best veit. Einnig
eru þau til innbundin hjá sendi-
kennu (á skrifstofunni) og þykki
mér heldur líklegt, að ég gæti
útlegað þér götan að gang að
þeim. Niðurstaðan af mínum
common sense athugunum í
þessu máli verður þú þessi: Hafi
þú að ráði þörf fyrir isl. bókum á
níverandi stigi (eða bráðlega)
skaltu heldur flýta hingað kemu
þinni. En meðan þú ert mikil
til eða nær eingöngu með út-
lendum bókum, er líklega betra
að vera í Berlín, ef nokkru
munar. - Mér er þó að spálsögðu
eithvað ódýrara að vera sem
stendur.

2/ Þú minntist í næstsíðasta bréfi
eithvað á tveir greinar: Tímanum,
aðra eftir Svein Víking. Það er
ljóti endemisbrættlingurinn. Mér
er ekki almennilega ljóst hvort
hann hefir sett þetta brull saman
af einföldni eða gegn betri ritund,
enda þótt hið síðara sé öllu
semilegra í fjötu bragð. (Þor-
kalli Jóhannessyni ofbýtur).
Þessi andlegi iðnaður, sem hefir
á sér yfirstöfn þess að vera
byggður á rannsóku^{og rökum} eða jafn-
vel á vísindalegum grund-
velli, hann verður heldur
andstyggilegur þegar „perfidi-
telit“ og blekkingarnar verður
eins uppi og í þessari grein.
— Þú verður náttúrulega ekki

neitað, að kjördemafyrirkomulag
hefi vissa kosti, og undir viss-
um kringumstæðum getur vel
verið verjandi að láta misjafn-
lega mannmörg kjördemi
kjósa jafnarga fulltrúa á
þing. Þær, vissu kringumstæðum
sem ég á hér við, eru þær, að
kjördemin sé mjög afmarkaðar
heildir, bæði menningarlega og,
efnalega, og landstjórnin sé
yfirleitt mjög lítt centraliseruð:
þ.e. hvert kjördemi sé nánaast
ríki út af fyrir sig, en sé í
bandalagi við hin aðeins um
hin allra nauðsynlegustu sam-
eiginlegu mál. En að þingmánu-
inu fyrir Grimsey, Bárðardal
^{sta} og Fljötin eigi að geta sett

lög um innri stjórn Reykjaritkur,
eða annarra kjördema, - það er
fjarstæta og annað ekki, - ~~ef~~
matur aðhyllist þá skotun, að
það sé „landið“ en ekki „þjóðin“
(„þegnarnir“ á máli Sveins frænda)
sem klys fulltrúana. - Svo að
röksemdunum sé haldið áfram,
þá þarf engan speking til að
sjá það, að þróunin á Íslandi
hefir lengið gengið; þá átt, að
gera landshlutana hveru öðrum
háðari, - gera allt landið að
menningarlegri og fjárhagslegri
heild. Og um það verður ekki
deilt, að sentralísasjónin er
einmitt sérstaklega langt komin
í lögjöfinni; sepiugi skifti
sér af öllum hlutum, sem engin

naðsýn er til að láta aðra ríða
en sjálfnefndis og bæjarstjórnis,
~~og~~ sumum hvernjum, - en mörg
persónur viðfangsefna verða þó
áreiðanlega aldrei viðvarandi
leyst nema fyrir bandit sem
heild, af þeir að það er ekki lengur
^{mörg} smágotort, heldur eitt land, og
-á mínu tungumáli - fyrst og
fremst eitt þjóðfélag. Það er
aðalatriðið. Og þar liggur orsökun
til þess, að menn eiga að hafa
jafnan atkvæðisrétt, líka sem
þeir lífa. Mitt gætu verið rétt, að
lífa svo um hundrað, að aftakla.
hérót sé þó viss með einhverri
fulltrúa, en það má gera án þess
að rosta hinum demókratiska
grundvelli.

3/ Sem eftirmála að þessu
gudspralli minn um tjördönnin
get og sagt, að eg hefði ekki ennfá
lesid grein ~~Loivas tildeings til fulls~~
jins þor. i Moggu til fulls og
ekki getað hugsað tillögur þeirra
kumpána. Mun skrifa meira
um þar síðar.

^{þetta er þetta}
Hin greinin i ^{Moggu} Timanum

um „professoradöminum“ var í
þeim vanalega anda. Ölli þeir
sé ekki hrifur af traktéringunum
Ólafur, Eipar og Magnús? Þegar
þeir dæma, nú loksins dóm,
sem Timanum líkar, er þeim
þakkað með þri að bera á þá,
að þeir hafi brotið stjórnar-
skrána og dómara síðinu.
Þri að það hefði þeir vissulega

gest, ef þeir hefðu byrjað á að
mynda sér niðurstöðu, sem þeim
þætti kenna vel heim við „lífis“,
og hefðu síðan rétt til málsamýnda
gætt að þeir, hvort ekki mætti finna
einhverja lagabókstafi til að
klina utan á dóminn. - Það
verður varla annað sagt en
„mikil er fri þin kenna“ við þá
hriflunga, að þeir skuli vera
svara samferðis um, að þeir
hljæti æinlega að hafa löginn
á móti sér. - Nú, en eins og í
svo margi annaði vitleysu í
Tímanum er þó viss snefill af
rökum hulinn: maldvitrinn,
sem sé það, að þjóðfélagið getur
vaxið upp ís lögum þeim, sem
seti hafa verið (ef þau hafa þá

nokkurnu sinni verit handa
þjóðinni sniðin). Er svo stendur
á, að má svo fara, að meira
verði að meta „lífid“ en „lögin“.
En út í það skal ei nánar farið
að sinni. Tek aðeins fram að
eg er ekki að gefa í skyn, að
dómaraþnis eigi, er svo stendur á,
að fara eftir öðru en lögnum.
En um þetta mæli margt skrifa.

Loks vil eg, aður en eg
hætti, þá spilla nokkru af gleði
þinni út af þui, að eg sé nú búinn
að fá opin augun fyrir Kommún-
ismannum (men ekki hverug þu
orðaði það). Vil taka fram, að árásin
á þá „alþingaráðgjafsmenn“ er a. m. s.
frá mér, og y hygg þu þá J. Bl., fyrst
og fremst sprattin af þui, að þessi

Þökkur mamma hefi væðit uppsig
með íþólandi ofstopa upp á sit-
kastit, og allis átt að vera einhver
úskrök eða bjálfa, sem ekki dindluð,
urt með þeim. - Sípat framferti frá
t. d. Fransóknar- eða íhaldsdólgum
(sem vel væri hugsanlegt, au sích)
mundi hafa nákvæmlega sömu
áhrif á mig.

Eg hefi átt mjög áhrif
að undanförm. Aldrei værit líkt þur
eins mikit að starfa á skrifstofunni,
og þar við hefi bæst, að eg
hefi þessft að vera í ymistkonal
samtökunum á skeldin.

Um daginn var blaða-
mamma þing (þ. e. eiginlega
Pressuþvæana-þing) og í sam-
bandi við það stór veisla í
útanríkisráðuneytinu. Sveinn

Þ/ Björnsson kemti mig þar
Hollendingnum Loder, sem þú
hefir líklega heyrt nefndan. Hann
var lang merkasti maður sam-
komunnar, - fyrsti fereski al-
þjóðadómsstólsins, ef eg man
rétt. Eg talaði við hann nokkra
stund og fylgdi honum að
vagninum er hann fór. Hann
er hundgamall, yfir áttuætt,
og kvæðit mi halda, að menning
var veri að farast. Þótt þau
vot verð ekki tekni sem beint
gott svar verður þó varla mörgu
góðu spáð sem stendur. (12. p. 12)

Þuk þessa samkvæmis k
hefi eg þurft, einstakra atvika
vegna, að hlusta á tvo konsetta
í ^{þessum} ~~þessum~~ vikunni, og var þat

at vísu ekki alveg eins hrylli-
legt og eg hafði gest mér í
hugarlund. Eurfremur fór eg,
eins og framfar er minnst,
í heimsókn til Frk. A. eitt tvegg
um daginn - á laugardag. Slapp
ekki fyrr en klukkan ellefu (hinn
hafði þá sogt mér heila ómesti-
lega líómynd, hugsaði þá það)
og varð að lofa að koma daginn
eftir og birta hjá henni. Hin
er mjög hrædd um að eg hef-
falli. - Sí máltíð endaði mi með
því að eg notaði mína síðustu
krafta til að segja, að ekki þýddi
neitt að bera mér meira, því að
eg bragðaði ekki á því, og vit
það sat. - Hin hafði þá komið

með svestju góaut og tjóma,
en ég hafði áður í að mikil látið
í mig fullan góaut þatt af kris-
grjónum með smeri og síðan
eigi látið af káfu og kartöflum,
heitum, ásamt öli, brauði, smeri,
kexi. - Held varla, að ég hafi
komið í óvæð fyrir þetta. Veit
þú ~~þú~~ ekki.

Margt „stórmenú“ hafði
komið með Brúarfossi í gær.
1. Asgeir. Björnkarel fullyrðil eftir
Finni gamla (en hann á að
hafa ír bréfi frá Önnu frænku,
sinni), að Konungur hafi kallað
Tryggva hingað, en hann ei
trouyst sé heilsunnar vegna og
sent Asgeir. Hefi þú nokkuð um

* Er sívæitun og má ei vit þú.

þetta heyr? - Miklar balla leggja
um þetta á matarstofunum. -

2. Spámaðurinn Einar Ólgeirsson.

3. Magnús Sigurðsson

4. Bjarni Ásgeirsson

5. Svafar Guðmundsson.

Hefi engan þessara hitt, en geri
ráð fyrir, að erindið sé að eyða
síðustu árum bankanna / áður
en allt fer á hausinn.

Jóna. Kvætur.

22./1.

Pétur.

Jón Blöndal og þokkell lifja út heilsa.
("Segt' onum að farast komu" segir
Jón Blöndal). - Spurningummi
um dómarahef. E. A. Þoni og ekki út
svara, þar sem mig vantar allar upp-
lýsingar um 1/ hvað E. A. hefir geti áður
2/ þorrendur þessa dómur um Kr. Kall.
A þómi þó ólíklegt, ut var ei dómahaf.
P.

Höfn, 3. Febrúar 1932.

Kæri bróðir.

Sendi þér hér með bréf
sem ég fékk frá Pabba í morgun
og endursendi þáframt önnur
bréf, sem þú hefur sent mér.

Þetta sem Sveinn talar
um ; sambandi við Vísi
finnst mér mjög vest
alvarlegrar athugasemja,
því þú, og hefi hýst
mér að skrifa þér nokkur
hugleiðingar í þess sambandi.
En ekki hefur umist tími
til þess að undanförunu

og verður svo; heldur, 'kveð
saki mikils amerískis' mit
gúsa hluti. (Ei t.d. mi ut
borða á fjösi (mælkeri) mit
Stykit, hl. yfir 8, og er ut
koma af skrifstofunni. Slefi
amars undanfarin kveld,
þegar og hef verið heima,
verit at lesa söku Dava
í grænlands málum, og er
him utánlega „trés interessante“
Slef. fengit at sá þat plagg
á laun og þvri seistaka nót).
- Slefi engan se't of skepnum
at heiman, sem mi munu
alla farna ut um þrippum
og kappum.

Þú hefur ~~af~~ rentanlega
set; blótum um dómara
í málium orðt.

Báttir dómarnir eru
vitnulega stórkverar þeir
hann, þó at Gíslí hefur
í sáttli seti at þá
Tughris, úr þí I þæt v
til sem refsing í slíkum málium.
Þetta met skadabekker
at -einkum í hinu málium.
-fallit til at vekja mis-
skilning, en stafa vitnuleg.
of þí at hann gat ~~engar~~
skada sammat. Sv. Sam-
vandsdómum forðum

Þetta vantar af nafni J
Linn.
Kveðjur.
B.B.
J.

Köfn 6. Febrúar 1932.

Kæri brotur.

Fekk í morgun kort frá þér, sem
og pakka, og skal nú a. m. k. kyrja
á svári - enda þótt ég nemmi sjálf.
sagt ekki að líka við það.
Rued.

Hinn dómurinn, sem ég
talaet um var hr.-dómur í málinu
gegn Gísla, sem var dæmdur í 1000
króna meidyrtasett og háan máls-
kostnað, en skatlabætur hinsvegar
ekki dæmdur, með því að enginn
skatt hafði samast. Eins og ég
sagt í síðasta bréfi, má þ. vel víð
una þessi úrslit, enda þótt meid-
yrt. "Tímans" væri þess edlis, að,
sjálfu séi ætli að dæma dómnum

2/ í tugthús, fyrst síu hegning er á
annad bord til í lögunu vit
af broti hans. - Gaman væri að
vita, hvort Gísli yrði ekki náðastur
af konungi. Þú veist að þessi
fyrir norðan, sem skammminnar
skrifast um séra Halldór, fékk náðastur
og hafi skyldi himn trúir þessu Gísli
ekki mega erga var á himn sama.

Heldur sýnist fjörukt á
fróni nána, með öll uppötun í Vest-
mannaeypjum, - Reykrank, - Reflausk.

Frá minni sjónarmiði er þetta eins og
flestar aðrar deilir, heima, að allir
kafa rangt fyrir sér, sem að þeim
standa, - en verður svo í sjálfrum
sér málstíðingur andskotans blað-
anna, sem aldrei má trúa
sinnu orði hjá. En ef þú ekki
betur sést en að deilan smíst a.
m. k. að nokkurn leyti um það,

3/ hvort verkamenn eigi að hafa rétt til að bindast samtökum og gera samvegjulega samninga um kaupgjald (Stafa rétt til er e. t. v. af fast að orði kredit, en þú skilur hvað eg á vit: þeir eru að spilla fyrir þér, að verkamenn geri samtök með sér í þessu skyni og gera hvað þeir geta til að ganga fram hjá félögum þeim, sem stofnuð eru). Þetta verð eg að segja að mér finnst næsta óviturlegt, það er ekkert annað en að spilla spyrna á móti broddum. Verkamannafélagin eru eðli- legar og sjálfráttur þáttur: „níverandi þjóðskipulagi“, þ. e. þjóðskipulagi Reykjavíkur, kaupstaðanna og stórríka kaup- stæna, og er áreiðanlega best óvitur- legt og þjóðingarlæst að berjast á móti stofnum þeirra og tilveru út

4/ af þessu síg. Slitt kann að vera
annað mál, að A. d. þessi Ísleifur
Högnason í Um. sé hið mesta apafyl
og að aðfarir komminista þar og
í Reik nái engri átt. — Aðförum
eins og þeir að flytja þennan Axel
frá Keflaník til Reykjavíkur naðugan
viljugan hefur manns „innri mæði“
og gamli skólaprakkarar vitanlega
alltaf nokkuð gaman af. En
svona alburði er þó talsvert alvar.
þegir. Er að myndast „Lappo-
kneyting“ á Íslandi, og á það að
verta höfuðreglan að menn „taki
rétt sinn“ og láti svo „rödd þjóðar-
innar“ og „almenningsálitit“ um
að dæma í málinu. — Þetta er
í spálfu sér ekki ný og ólíklegt á-
framhald á þeirri þróun, sem
íslenzk dómur máli kafa haft um hrið.
Vertu.

5/

Eg var á bls. 5.-6. byrjaðis
ofurleitt á filósofíu út af bréfi
Sveins og ráðagerðum, en þar sem
ekki er fari á eit ljúka þeim
mi, sendi eg þar hugklingur
heldur síðar.

Þóttu þarinn til
Lundina (á minn kostnað).
Segðu Gunnari, að eg hafi
þengið fimm krónur kyá þ.,
þó ekki fyrr en mi í ritum.

Berth kvætur.

Pétur.

Skriða 13. ág

Höfn, 28. júlí 1932.

Kæri bróðir.

Þakka mjög vel tvö bréf þín, hit síðara þeirra fékk eg í dag. Þykir mjög vænt um að heyrja hve vænlega horfir fyrir framgangi þínum og sendi þér hér með hamingju óskir mínar. Utanlega má búiast við, að heldur aði kalt til þín um sínu frá "Sveininum fríða" og sumu vinum hans, þótt að ósekju verði, og er vitanlega ekki um slíkt að fast.

Einnig þykir mér vænt um að heyrja, að heldur horfir vænlega með siglu-
fjartarnál Sveins. Það er mikil nauðsyn að til rannsóknar á þeim verði settur ótraud-
ur maður, sem þorir að taka á kaunum þeirra
Siglfirdinga, því að þeir munu þarfrast
þess að hleypt sé út greftinum hér og þar.
Þú "malid", þ.e.a.s. áráð Sveins á Guðmund
og það sem síðan hefir gerst, hefi eg í raun-
inni fát að segja. - Það, hvort Guðmundur
er - eða hefir verit - bófi persónulega, snetti
kamskó ekki mjög mikil kaupdeiluna við
síðarverksmiðjuna, rétt á litit. En þegar gerðar
eru óvegilegar persónulegar áráðir af Alþbl.
og forkólfum þeirra Siglfirdinga á Sveini

og lygarnar ekki sparast á nokkurn hátt né
rógurinu, þá hygg ég að það hafi verið „taktískt“
rétt að gera persónulega gagnáráð, „afhjúpun“
eins og fyrri grein Sveins, sem mér líkaði að
flestu leyti vel, svo sem þú veist af samtöllum
okkar hér. Skattsúka ákeran í síðari greininni
var líka ágetur mótleitur gegn lyginni um
mítu þágu frá ritgjafmönnum og prósentu
af þeir sem tækist að lækka kaupit. Áttar áker
í greininni máttu og flestar koma fram; en þó
hefði verið betra að halda þeimótarkennu betur
utan við þetta í báðum greinum. Slins vegar
verð ég að gjata, að ég hefði kosið föru síðari
greinarinnar öðru vísi að mjög mörgu leyti.
Það getur náttúrulega verið gott í bardaga að
höggva stórum, en maður þarf líka að kunna
að beita lagvopnumum, kenna að stinga,
það sviður undan þeir líka, þó að það sé ekki
eins hávadasamt eins og högginn. Eitt var líka
alveg ófært, að vera að prenta upp þerman
Siglfirski leirburt í greininni. Kvæðið var að
vísu svolítið þyndit og hefði vel mátt prent-
ast, en það átti að vera í öðru sambandi. —
Nú, Guðmundur lék náttúrulega afleitlega á
Svein með þeir að fara að hresta, — hvort sem
hann er nú lifandi eða dauður. Ekki af þeir,
að Sveini verði frá neinu stýrusamlegu sjónar-
míði álasat fyrir dauða hans, — hafi hann fyrir-
farit sé — þeir að ákerur Sveins, þær sem móli

2/ skifta, snerta á engan hátt þá þetta í lífi
Guðmundar, sem menn eiga heimsöngu á að
sé fríðhelgri, heldur opinber heilindi og
„borgaralegan heitarleiki“ - og það er ein-
mitt svo að sjá, sem það hafi verið þetta
síðasta, sem ekki þoldi að við það væri komit.
Ákæmur Sveins hafa líka - með réttu - verið í
því formi, að enginn vafi er á, um hvað þeir
snúast og hann býttur til að sama þeir, -
sem mér skilst að honum eigi ekki heldur
að verða skota skuld út. - Það er annars
eitt af þeir spaugilega, sem fram hefir komit
í þessu sambandi, að Alþbl. skuli telja skatt-
sók einkamála manna, sem ekki megja hafa
ort á opinberlega! - En svo að ég haldi þæðinum,
þá er gallinn þessi, að maður má ekki reikna
með almennum „skynsamlegum“ röksendum
sem leitarstjórn fyrir mikinn hluta fólks, -
og eiga þeir vitalega „alþjóðum“ og í halds-
dröðlar óskilitt mál. Og þetta, að maður
þynfir sér - sem almenningur mun álíta um
g. Sk. - er alltaf óvenju óvildfellt í augum
manna; menn leita ástæðunnar í grein
Sveins og „hjártveiki“ Guðmundar (sem skyn-
semin segir manni að hefti átt að halda
Alþblusömunum frá að þyrja greinina fyrir
hann í sínum, úr þeir að við þeir mátti
búast að hún hefði þessi áhrif á hann!)

Men festa augun á þú, hve högginn voru
stór, ekki hvort þau voru verðskulduð, og þegar
sva bætist við leiðsögu svo hlutvandra rit-
höfundar sem Ó.F. og Jónasar, má brást við
að þetta geri Sveini heldur skada í bili, eða
a.m.k. þangað til brútt er draga athyglina
að öðru atriði, sem sagt þú, að áskorunar
voru réttar. Með finnst Moggi taka málið
samilega rétt, en það eina sem dugur er
vitaulega ötul réttarrámsókn. Það getur
vel verið að Torfi sé besta maður sem völ er á,
— eða Guðstafr Sveinsson?

Eg get bált þú við, að eg hef
átt tal um þetta við nokkra menn, og hef
við það styrkt í álitinu mínu er að framman
greinin. Sig. Sigurðsson lækni, sem er allra
manna gætnastur í skotunum, hafði allveg
samstundar skotun á þessu og eg, og kona
hans sem eins og þú veist lítur meira
instinktítt á málefnum, sagði, að sér fund-
ist ekki rétt af Sveini að skrifa síðari
greinina, nema á hann hafi verið ráðist
áður - og var okkur s. vitaulega auðvelt að
sanna, að svo heft verið. Éminig þann eg, að
myndirnar með greininu höfðu haft ill áhrif
á hana og svo mun um fleiri. Ómerkilegt
atriði, en það er ekki brútt að ala ísl. lesendur
upp til að melta þessháttar gótgæti. Amars

3/ Sagði Bryndis, að einhver þrenn matur heft
saft við sig, að „ham myndi víst hafa
svarta samvirkuna þessi Sveini Benedikt-
son og það vissi hún, að Guðmundur mundi
fylgja honum héraftit.“ Þroslegt frá „intellekt-
uelli“ sjónarmiði, en samt sem áður men-
ingarsögulegt sýnishorn. (Sýnishorn af gersam-
lega gagnstæðum andlegum hábitus er Bjarni
Guðm. í bréfi í dag: „Sveini bróðir þinn er ~~mi~~ að
slátra þeim einum af öðrum á Siglufirði og
er mi að brást þangað til að vera sjálfur
persónulega viðstaddur næstu seríu af sjálfs-
mordum og mystiskum kvöfum.“)

- Það orðnir hinir og þessir fyrir
axarskallanum hjá Sveini, þegar hann var að
reida til höggis, eins og St. Th. „fyrirverandi
sprúttisali“ og ~~skelji~~ Bear. „falsarinn skelji
Ben.“ Ötla nokkrir þessara heva að bjóða
Sveini tækifæri til að sama munnelis fyrir
rétti? Hákon sagði mér, eftir St. J. St., að sprútt-
salinn mundi hafa stefnt Sveini. Er það rétt?
(Hákon var, by the way, mjög „klár“ og eindreg-
inn í bréfi, sem hann sendi mér frá Buda-
pest, eftir að hafa lesið Moggann. Það hefir
væntanlega ekki breyst?).

Í þessu sambandi er lokað vest að
geta þess, að eg hef séð Alpbl. fram um
mánaðamót (grein G. Sk. í þri var viturlega skrifuð)
og verkalyðsbl. eitthvað síðar. Get víst fengið

að líta á það sem á vantar hjá Áselli, ef ég
nemmi. Tímunn hefi ég séð. Grein þess óvænju-
heilugóða er í gamla dínnum. - Þætti gott
framvegis að fá send blöðin frá ykkur, nema
Mozga og Vísi.

Bókasendinguna fékk ég með skil-
nun og eins spærna, gerir ráð fyrir að ég
megi þakka þér þetta öðrum fremur. En láttu
þó aðra hafa hlutdeild í þakkláttinu, eftir
verðleikum. Það athugast, að mig vantar
í safni til sögu Ísl. 2. og 3. hefti fjórða bindis.

Kauptu þessi hefti fyrir mig hjá Matthíasi, ef
ég á þau ekki heima, og láttu mig jafnfr.
vita, hvað mikit ég á af ritinu in duplo
(p. e. hvað mikit verður eftir heima). - Rétt
þegar ég var búið að skrifa þetta fór ég
að bláða í ritinu og fann þá í einu heftinu
míða frá Rönnu með þessum upplýsingum.
Þú kaupir þá bara þessi tvö hefti, og maust
að ég er félagi í Bókun. fél., svo að ég á
kröfu á að fá þau með ódýra verðinu.

- Fyrst ég er að Tala um bókun.
Hefir þú tekið eftir þér, að þeir eru byrjaðir
á 4. bindi af Skerfrettardómnum? 3. bindi að-
eins einu árgangur. Eftir það sé af þér að
hólfrettarþurrinum hafi óvart byrjað nýtt blað-
síðutal?

4/

29. júlí 1932.

Eg hatti þarna í gærkveldi, þótt bréfið væri ekki alveg búið, og mi í kveld hafa þeir settið hjá mér Jón Bl. og Gísli, svo að eg þa varla tíma til að þeta mikklu við minna, áður en eg er orðinn alltof syfjatur.

Eg má til að nefna tvær sendingar, sem mér hafa borist frá vinnum þínum tónlistarmönnum. Hin fyrri var tvö blöð af "Deji", skrifað utan á til þín, og í þeim greinar eftir Loptus frá Höfum um sönglist Eggerts, semilega mjög samgjarnar, og a. m. k. þess vort að vera lesnar. Varla væfi á, að það er Eggert, sem hefir sent þér þessi blöð til að láta þig hneyxlast.

Hina sendinguna mun eg láta halda áfram heim til þín, fastvort nr. ~~73~~ 73 frá Jóni Seifs, og vona að þú hafir ánægju af að kyrrja það "eftir nóttum" í ríminu á kveldin. Slíkt skyldi maður a. m. k. átta um jafn tónrækinu manni.

Seldur þú annars ekki, að sögnfræðingarnir hljóti að komast að þeirri niðurstöðu, að mið höfum verið mjög söng- hneygdir menn, þegar þeir fara að rann-

saka feril okkar á þessum árum? Þú með
þin Leif og Eggert og eg heima gangur hjá
þá öðru forlistarfolki, sem ni sitast band
með til sin í heimsókn í sumarhústað
sinn um síðustu helgi!

Á mönnum hér eru víst engar
fréttir, sem "tekur þú" að skrifa mína. - St. J. St.
og hans góða frú litli og eg var talsvert með
þeim, allt í hinum mestu kærleikum. Talat
litit um stjórnmál við St. og fannst hann
litit rta. Hann hélt t. d. að Lárus mundi
setjast í dómnum aftur, og að annars yf-
líklega einhver ~~þú~~ málforshumannanna
límar. Þau eru annars: Suskjöt mína
Stefán og Selga.

Eg hefi borgað sex hundruð Krón-
urvar fyrir Svein og sendi kríttum mannsins.
Segðu Selga, að eg hafi fengið bréf hans,
í sjálfu sér þarflaust að vera að senda mér
aðra peninga hingað í staðinn.

Lat hér stöðar númið og fer
með bréfið ólesit í póst.

Bestu kveðjur til allra heima.
Þinn brottur Petur.

Éinnfarinn kvæður frá

Skjala 7.19.1932.

K&H til allra höfu 22. ágúst 1932.

Kæri bróðir.

Svo mikill gestagangur um
þetta leyti, að enginn tími er til
að skrifa. Bestu hamingju óskir
frá mér og Guðrínu í tilefni af
embættinu.

Sendi fæin blót, sem lógu
hér íti í horni, heim með Ríti.
þ.á.m. v. Þerlingur með mynd af
Sveini og G. Skarph.

Svo almennar kvæðjur, þ.á.
m. frá G. til Stelli systur.

Blessaður
þinn bróðir Ríti.

Heilbræð (prívat): það er mjög hættulegt
að sýna þeim mönnum óvilð eða fiand-
skap, sem maður hefir áður haldið nána
vini sína. P.

Um bristotár-málið hefi ég fátar
athugasemdir að gera. Vitanlega ómögulegt
að búa heima hjá pabba og mömmu, innan
nu Svein og litlu stelpurnar og allt það
og sem þeir fylgir. (Tuk þess má taka fram,
að móðir vor mundi altaf fara með þig eins
og krakkabjálfa, sem hún ætti að stjórna,
meðan þú byggir heima, - og væri það
féllegt afspurnar fyrir mann í þinni stöðu!
- þessa athugasemd máttu vel segja mömmu!)
Laugavegur 18 er náttúrulega ekki að öllu
leyti hentugur, en þó finnst mér vel við hlit-
andi fyrir þig að búa í herbergjunum Sveins
að norðanverðu. - Húsgögn þarftu vitanlega
að fá þeir, og heft verid miklu betra að geta
keypt þau hérna en að láta okra á þeim heima.
Kristín og Helgi voru með mér í gærkvöldi ~~at~~
hjá heisgagnasmit einum - vegna nokkurra
smáhluta, sem ég ætla að bota við mig - og
sá þar húsgögn, sem þau voru svo hrifin af
handa þeir, að þau hefðu líklega keypt þau,
ef við hefðum ekki óttast örtugleika á
að koma þeim heim og gegnum öll bönnin.
Einnig vorum við hrædd um, að þú
væir e.f.v. þegar búum að festa kaup á einhverjum.

Skvifa 14. sept.

Höfu, 30. ágúst 1932.

Kæri herra prófessor.

Þakkið fyrir bréf, eitt, tvö eða þrjú, sem þú munt eiga hjá mér. Þakur þar, sem þú baðst mig að útvega, hefi ég þegar fengið, flestar, og fyrir svo að segja ekkert verið. Skal ég gera þessar afhuga-sendið um þar:

Nellemann; Læren om Auktion, Kbh 1898 skildist mér að væri óþóft að kaupa, en útgáfa af þessari bók frá 1894 var til (98 Deuntzer: Skifteret 1889 keypti ég. Miklu^{ekk.}). Stærri útgáfa frá 1885 fást einnig, 15 Kr. Om Forlagsmøgling i civile Sogel; ég sendi 1. útgáfu. 3. útg. (1898) fást og, og e. t. v. hægt að útvega 2. útgáfu (1888) sem þú baðst um.

Hagerup fekkist ekki, en Levin & Munksgaard hafa lofað að útvega mér hann frá Oslo.

Allar þessar bækurnar eru frá Páli Mehlhørsen, (stærsta juridiskum fornbóka sala í Höfu) og kostuðu samtals 7 krónum 75 auru. - Þú skalt fá þessi bækurnar heim.

2/ Þetta voru 3 högrindastólar, lágir og djúpir, allir áætis og einu myög góður (f.d. til minna þægilegru en minn högrinda-
stóll) kringlótt bord ekki stórt, en nóg
til að spila á þri, drekka kaffi við
það eða þess háttar fyrir 4 (ekki altófl
fyrirferðarniklar, þuamneskjur, jafnvel 5,
stór skápur til að hafa upp við vegg
fyrir skjól og ýmsa aðra hluti, dælitid
líkur þessu

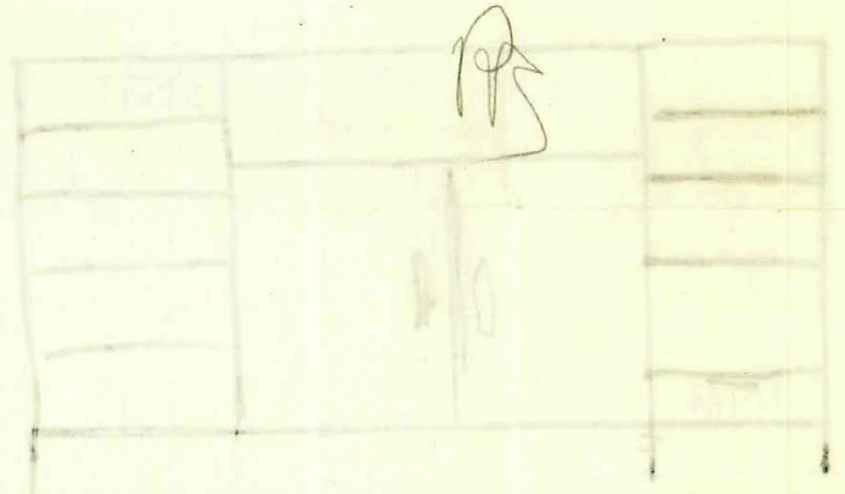

U U
(nákvæmni
ekki ábyrgt)

allt er mjög þölemtur bíski (eða knot-
vidi?) og kostaði 875 kr. dænkur, sem
þau hjiu töldu gjafvert. - Ég veit mi
andmetad ekki, hvort þetta yrot eftir
þinnum smekk - sérstaklega þessir
lágu stólar, en ef þú sœir þér fort að
þá innflutningsleyfi væri þetta þó vel
afþegunavert, eða að láta þerman

Samu smíða eitthvað annað fyrir þig
eftir nánara málali. - Ræddu málið
við K. og H., ef þér finnst það þess vert.

— Húsgagnarmarkaðurinn hefur
mi lofat að láta mig fá upplýsingar
á þessu dæli, sem er þá sendu
með næstu skisum.
Ash

allt in upplýsingum. Þetta er
miðja og hlotið 875 kr. á dag, sem
þú þyrst að gefa þessu. — Þú veitst
áskilnað þetta; þú þetta er eftir
þessum dæmi - einstaklega þessu
þú stóla, en ef þú veist þetta þá
þú veist þetta. — Þú veist þetta þá
þú veist þetta, eða að þú þessu.

Skriða 1.10. '32 —

Höfn, 19. september 1932.

Kæri bróðir.

Það sem er vist ekki annað en, ^{at} eg sendi
falinar línur til að pakka bréf, blaðasendingar
og bóka. Er þó næsta illa upplagður til að skrifa
í kveld, eins og bréfið mun sjá.

Eg lauk vist síðasta bréfi með lofordi
til þín um að senda uppdrötti að húsögnum
sem eg var að lýsa í bréfinu. Þú mistu getur
ekki af þess orði, vegna þess að húsagagnsmiðun-
in, sem eg hafði átt tal við, er sá dæmalausa
sirkakundur. Hann hefir einum 4-5 sinnum
lofað að senda mér þessar teikningar á ákveðnu
tíma, en alltaf síðit. — Skýldu iðnar-
menn vera eins í öllum löndum með ó-
áreiðanleikam? Eg held mi rannar að þessi
sé alveg „Einstakur í sínu rött“. Eg lét hann
bíta til fyrir mig tvo stóla (einn almennilegur
og einn baklausan, sem þáframt er skamm-
ell eða þessháttar) og hafði samit um að þeir
eltn að kosta 130 krónur samtals. En á reitningu-
um sem dóninn sendi heim til mín voru
stólarnir reiknaðir á 146 krónur og það tók mig
ettívað klukkutíma stögl að fá hann til
að lagfara reikninginn. En samtveit, eða
málsins hlaut eg að fara sigvandi af hólmi í
þeirri viderign — eg hafði fengið stólana og átti
eftir að borga þá.

Ír þeir að við minnumst á samninga
 og stögl, þá er vert að minnast þess, að sam-
 inganemuminn frá Oslo komu hingað ní un-
 helgina og fara víst heim á morgun, a. m. k.
 sumir. Eý hefi engan þeirra hitt, en haft tæki-
 fari til að renna augnum yfir samningum
 og einu átt tal um þann við Jón Krabbe.
 Skal það sagt hér, í fullum trúnaði, að J. K. er
 mjög óánægður með samningum, telur Íslend-
 inga hafa látið alt of mikið undan með
 tilliti til fiskiveitalöggjafarinnar. Það sem við
 látum er varanleg eftirgjöf í fiskiveitalög-
 gjöfinni. Það sem við tálum er tímabundin
 hlunnindi. Jón þykist viss um að Sveini,
 sem vönur samningamanni, hefi tekið
 miklu betur, ekki síst fyrir þá sök, að honum
 sé það ljóst, að Norðmenn hafi ekki viljað láta
 samningana standa undir neinnum kringum-
 stæðum, m. a. vegna þess, að þeir muni ekki
 koma sig um að fara beinlínis að fjandskap-
 ast við ~~Íslendinga~~ Íslendinga, meðan deilan
 við þann stendur yfir.

Svo að eý snúi mér að svuninum
 þeim, sem þú hefir betið mig að annast, þá
 skal þess getið, að eý hefi betið Bahr &
 Baastup, að borga Kollingdon í Berlín, og
 Levin & Munksgaard hafa lofat að útvega

5
bókauþplýsinganna, sem þú baðst um. Mun
návari skýsla gefin um þetta síðar.

Mun opinbernar sögur er það að segja,
að þar virdast byggðar á misshilningi eða munur-
malum. Sjáast og varla skifta eins miklu
máli og úr er gest, a. m. k. óþarfi að Reykjavík
fari á annan endann út af þessu, enda þótt
fólki sé fjálst að mala eins og þú sýnist fyrir
mér.

Þú munt hafa frétt að J. Bl. er lasinn.
Deit ekki hve alvarlegt það er, en hann er
farinn á Sölleröd heilsuheiði (Petus Bogasinn)
og býst við að vera þar umsvundis tvo
mánuði. Á vist að „pumpa“ lofti í annan
lunga (eins og á Gísla Halldorsspí) og er
vonandi að þú megi fá sem bestan bota.

Er ortum alltof syftodur.

Bestu kveðin.

Sendi eitthvað af bláða rusli
með Sig. Jóhannssyni.

G. birtu at heilsa.

Pétur

Höfu, 22. október 1952.

Kæri bróðir,

Skvifa 3. n.ö.ö.

Þakka kærlega bréf dags. 1. þm. og er víst þetta seint en aldrei að gera einhverja mynd á að svara.

Mér stilst á síðustu fregnum að heiman, að þú unir samilega hæg þinum í prófessorssetinu, og að þés tvari störfur skammhlaut úr hendu. Lat eg hér með í ljós gleði mína út af þessu.

Frásögn þína af málinu gegn Krossaness-Magnúsi hefi eg lesit með mikilli athygli og síðan töluvert um málið hugsað, eftir því sem eg

2/ hefi vit til (-þekkingu vil
ég ógjarnan minnst á
í sambandi við lögfræði).
Skal ég jafna, að ég hefi átt
heldur öruggt með að
melta sum atriði málsins,
og voru viss atriði, sem
ég hafði hugsað mér að
bera undir þig, í sambandi
við nautasamningabréfið
sem þú minnst á. Ég
hafði fengið þá flugu, að
öðglegt hefti verið að halda
fram ættingjaskrifunum
gagnvart brúinu, skv. þú,
sem á undan var gengið.
En eftir að ég var lýrðuð
á bréfi þessu fekk ég vit-
un um hit rétta ^{sumu} edli máls-
ins (og reif þú, tvö blöt,
sem ég hafði þegar skrifað),
Misskilningurinn leið í þú,
að ~~þú~~ ég hafði ekki

3 / gest mér nægilega ljóst,
að maður þarf ekki að
„sjá fyrir, að gjaldþrotið
vofði yfir“, þó að hann
eigi ekki lengur fyrir skuld-
um. Slafði þú imyndad mér,
að nauðsynlegt væri að skoða
kröfnunar sem definitiast
eftirgefnar, eða a. m. k. sem
eftirgefnar gagnvart öllum
skuldheimtumönnum búsins,
þ. „Transaktionin“ við Behrens
elti að vera lögum sam-
kvæm, en ég sé nú að
þetta er klára-þvættlingur
og tala þú ekki meira
um það. - Mér skilst á öllu,
- m. a. bréfi frá þabba ~~í dag~~
mjög mjúlega - að talið sé
víst, að Hermann dæmi
Magnús. Er hissa á, að
hann skuli þora að láta
hafa sig til slíkra stórreda.
Er það þórtur fögleti, sem

4
ljær honum möralskan
styrk til þessa? Og fyrst
minnst er á þórt, hvernig
er staða hans á hinum
pólitísk-júridíska hinum
nú sem stendur? Er hann
enn lögfræðilegur ráðu-
naatur hjá hinum fyrrv.
æðsta vetti?

Gerist nokkuð!

Belgíum-málinu? Mér
skildist bæði á bréfi frá þér
og á Mbl., að Jónas hefði
far verið Rominn í heldur
slæma klípu. En hvernig
stendur á, að svo illa er
á þessu haldit, ef sattu er?
Jónasar-Þóbergssonar-greinar
þogga enn semilegar,
en vitanlega verður ekkert
í málinu gefi. Eg efast um
að Sjálfstæðismennu myndu

5/ fyrirskipa rannsóku, hvað
þá selja hann af, þótt þeir
seti einir að völdum.

Og hvað um klepp?
Mér fannst Helgi og Kristín
ekki sérlega áfram um að
Ramaast þangað aftur, en
varla strandar þó á þeim.
Og merkileg heyrð er Magn-
ús, ef hann þarf að vera
marga mánuði að finna
sakis á þakkhúsmaunum
frá Haga, til að geta sett
hann frá.

Og vona að þri sjáir
mér fyrir freqnum af þessum
málum sem og öðrum
ófridar- og kneyskis málum,
sem uppi koma.

- Siglufjarðarmál eru
náttúrulega ill endanlega
svafð? —

6/ Hédan er ekki margt
að segja, sem tíðindum
sæti. Jón er enn á hælum,
en hefir verið hress í þau
skipti, sem eg hefi talat við
hamm. Eg var þar hjá hon-
um fyrir rúmri viku, og
gerdi hann þá ráð fyrir
að sleppa ekki fyrr en
eftir sex sem mánaðar-
tíma. - Agnar gegnir
formannsstörfum hans
í Studentafélaginu og
finnur dálitil til viðfangs
sinna.

Við höfum haldið
einn fund og var Ásgís
frummelandi þar. Sagt
ekki margt þ merkilegt.
Þó var átt séð, að hann
þykist hafa von um að
geta leyst kjördæmavalið

7/ á viðunandi hátt. Hann
falast mikit um nauðsyn
þess að leysa það mál, svo
að við yrði unnað og það
heldur fyrir en síðar, þeir
að það mundi liggja eins
og mæra á stjórn málu-
num og teyja eðlilegan
frangang amarra mála,
um 2 þeir yrði kemid frá.
Álit hans á málinu í
heild sinni einnig sem-
lega fjálslynt og viturlegt.
Annars var ræðan mikit
til þetta vanalega þvögl
um nauðsyn „compromis“-ins
í allri stjórnmála starfsemi
og um Framsóknarflokkinn
sem að djöfnunarflokk og
flokk sem vill vera men-
ningarflokkur. Í sjálfa sér
allt gott og blessað, ef
madr þekkti ekki flokks og snit.

8/ Ólafur Thórs kem ekki
á fundinum fyrr en löngu
eftir að umræðum var
lokið og menn höfðu sétt
að drykkju um kvöld. Meira
að segja var þeir höfnir
birtu Ásgeir og skuldburður
hans Bjarni, er Ólafur kem.
Ólafur mun ekki hafa viljast
fara að rifast við Ásgeir,
eins og á stóð, en ekki
þótt þekktur fyrir annað,
ef hann kemur. - Þú
kallast Ólafur þinn vitrausta
mann einhverntíma í
bréfi, ef ég man rétt. Þetta
er að vísu mjög óþun
aukið hjá þess, en Ólafur
er þar fyrir bæði skynsamari
og (einkum) betur umrættur,
heldur en almennt er
álitid.

9/ Eg fékk nýlega
sendan álitlegan bóka-
böggul á skrifstofuna frá
Levin & Munksgaard, til
athugunar. Það voru 4.
bindi af Les Constitutions
modernes, efti Daveste &
Daveste, 4. útgáfa undir
máli Delpeche & Laferrière.
Þessi bindi, sem komin eru,
eru um Evrópu og Ameríku
og kosta 80 Krónur. Vitau-
lega bæð og mennina að
sækja bókina sem skjótast
aftur, en lofaði að fá svar
frá þér sem fyrst, um hvort
þú kærðir þig um hana.

— Norsku bókina, sem þú
bætt mig að útvega, hefi
ég ekki fengið ennþá, en
skal nú fljótlega minna

x p. e. útg. af.

10/ þá á hana. - Greiðsluma
til Collingwood bat og B.&B.
að amast, eins og eg hefi
áður skrifað. Slefi þú fengið
kvittun bókaferðunarinnar?
Eg hefi ekki fengið hana.

Eg þarf að biðja þig
að sjá fyrir að mér verði
send stjórnartíðindi,
sem eg hefi ekki fengið
í nær tvö ár, þ.e. mig
vanta alt 1931 og 1932.
Svipað með Hagtiðindi.
Þau fekk eg síðast í
febrúar þetta ár. Vanta
einnig jánuar 1931, sem
eg vil að þeir sendi mér,
með þú að eg held blaðinu
saman. Hagskýrslur hefi
eg til (og með) Nr. 72. Sé
ennuad, kemid síðan þá láttu
sína þú.

11/ Bókun, sem þú átt
hjá mér, hefi ég ekki
gleymt, og mun senda
þér við hentugleika, e.t.v.
ekki allan sinn.

Ég hefi ekki skrifað
hjá mér, hversu mikil £-
innviðun er, og bið þig
þú að láta mig vita
það. Hefi tekið mér þessa-
leifi til að borga "Manchester
Guardian" af þúfé, og munu
varla reitast þú. - Af ástund
innviðun þinni hjá mér
er ekki mikil eftir.

Heldur fannst mér
dóvalag grein Valtýs um
strút. Tilfunslaus og heinska-
leg, eins og við var að brást
úr þeirri átt. Vitaulega er
óþarfi (en máske vorkun)

12/ að vata upp á Valtý,
með skömmum og sívird-
ingum á almannaþingi. En
slíkt sýnist almennt lítið
koma blöðunum við, og
þó fer Valtý, sem sjálfur er
sitlaus, ^{seílegur} illa að setjast í
sidavandara setið. Hvað
ætti hann hefð sagt við
því, ef Óskar Borg hefð
hlaupit með þat: blötin,
er hann ^(V.) bauð mér og
Pétro Hafstein og alhnörgu
öðru folki upp á kampa-
vín á stúdenta balli og
let Óskar borga reikninginn?
Upplagdur dónaskapur, en
hvað kemur hona nokkum
almennungi við? — Eina
afsökunin fyrir frumhlaupinu
hefð verið sú, ef hér hefð
verið um einhveru af
gætingum Hriflens að ræta.
En þar nýtur heimska
sú hjá Valtý, að hann

13/ athugas þetta atviti ekki
einu sinni fyrir fram.
(Greinin er eiginlega miklu
sorglegri fyrir jón þorláksson,
sem á sínum tíma gaf
R. vottorð um priðmannaþega
frambornu, heldur en fyrir
jónas, sem aldrei hefir
verið neinu vandrari manni-
ns). - Þetta er náttúrulega
ekki stórt atviti, en eg
hefi eytt svo mörgum
örtum að þú, sakti þess,
að mér fannst þú ekki
lita á það með neqilegri
vandlætingu.

Og eg vil ekki ljúka
þessu bréfi án þess að
vara þig við þú að verða
of íhaldssamur í skoðun-
um og ~~vara þig~~ jafnframt
við þú að fá of mikla

14/ Samúð með íhalds-
mönnum heima. Mús
eru ljósis órjúgleikarnir,
en matur má ekki láta
píkalyjörðina sem var líf-
vörtur vinar vors Jónasar
vaxa sér svo í augum,
at matur missi sjónar
á þú at Magnús Guðm.
og Knútur Linsen kafa
eunfa "ögn af rófu beini."
Einkum er þó þörf at muna,
at þorriun af höfðinga-
líðinu" hjá þeim Sjálfstæðis-
mönnum er til einstis
elegs verks rýtilegur,
eigingjarn, þróngsjárn
og verukar. Og vitanlega
eru þeir óheitalegis þegar
þeir þora það eta nenna
þú (sem líklega aftar
þinn eins oft).

Þó at þetta séu í stöllu
sér alþekktis hlutis, tímst

15/1^{maí} þó ekki saka að taka
þá fram, og jafnvel finni
ég sérstakt tilefni til þess
í þess, að Helgi Tomasson
- sem var fyrir 2-3 árum
fjáðblundur og framkvæmda-
samur maður framor flestum
öðrum - er nú svo djúpt
sokkinur að hann hefur
löt stjórn Knúts Zinsens
á Reykjacirkba. Ég er að
vísu ekki alveg vonlaus
um, að hann hafi verið
að þess meðfram til að sta-
mög (ég var að skora á
hann ganga svo frá Knúti,
að hann kemist aldrei
í borgarstjórnastöðuna aftur)
en það eru þó viss fatmörk
fyrir, hvað maður má segja
í gamni. - Kristín hefur
nú alltaf haft íhaldssamari
"Tendensu", en hún er nú
líka orðin svo, að hún vill
að börn séu fernd, og

16 / Finnst opínber góðleyst-
ingi ekki mega kenna
stærðfræði í barnaskóla.
- Þetta máttu allt hafa
eftir mér við þau, þú' átt
ég hafið í hötumum um að
kæra þau fyrir þér - ef þú
yrðis þá ekki orðum á-
líka, áður en kærðu kenni
þér í hendur.

Vona a. m. k. að þú
miskit manns mót sé á
þér en þú, að þú reynir
að spilla fyrir, að Þ. og
g. verði þó fundast í vor.

Ég ætla ekki að segja
nig á að skrifa meira
að tími, en vona að
þá bref þá þér innan
skamms.

Bestu kveður.

Þú.